บทที่ 6

สรุปผลการสัมมนาระดมความคิดเห็นและเดินทางสัมภาษณ์เชิงลึก

สำหรับการสัมมนาระดมความคิดเห็นและเดินทางสัมภาษณ์เชิงลึก การดำเนินงานดังกล่าวนั้น ได้มีการจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นจำนวน 2 ครั้งที่จังหวัดระนอง และจังหวัดตากเพื่อคัดเลือกอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ ณ บริเวณชายแดนไทย-พม่า และการเดินทางสัมภาษณ์เชิงลึกและสำรวจเส้นทางการขนส่งในประเทศอินเดียและพม่า รวมถึงการสัมภาษณ์เชิงลึก ณ ด่านแม่สาย จังหวัดเชียงราย สามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

6.1 ผลการจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นที่จังหวัดระนองและจังหวัดตาก

จากการจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นภายใต้โครงการพัฒนาความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมกับประเทศเพื่อนบ้าน (ยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมภายใต้กรอบ BIMSTEC: Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation) ในหัวข้อเรื่อง “โอกาสและลู่ทางของอุตสาหกรรมตากในพม่าและอินเดียภายใต้ความตกลงการค้าเสรี BIMSTEC และความเชื่อมโยงเส้นทางการค้าภายใต้กรอบความร่วมมือ GMS” จำนวน 2 ครั้ง ณ จังหวัดระนอง และจังหวัดตาก สามารถสรุปผลที่ได้จากการสัมมนา ดังนี้

1) การสัมมนาระดมความคิดเห็น (Focus Group) ครั้งที่ 1 จัดขึ้นวันจันทร์ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2554 ณ โรงแรมทินิดี อำเภอเมือง จังหวัดระนอง มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน 41 ท่าน มีกำหนดการสัมมนาดังนี้

09.00 – 09.30 น.	ลงทะเบียน
09.30 – 09.45 น.	กล่าวเปิดงานสัมมนา โดย **นางอัจฉรียา เทพัฒนพงศ์** **ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม**
09.45 – 10.15 น.	นำเสนอ “โอกาสและลู่ทางของอุตสาหกรรมไทยในพม่าและอินเดียภายใต้ความตกลงการค้าเสรี BIMSTEC และความเชื่อมโยงเส้นทางการค้าภายใต้กรอบความร่วมมือ GMS” โดย **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัทธ์ พิศาลวานิช** **ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย**
10.15 – 12.15 น.	ร่วมสัมมนาระดมความคิดเห็น ดำเนินการโดย **1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัทธ์ พิศาลวานิช** **ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย** **2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเนตรตรา จันทบุรี** **อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย** **3) อาจารย์ฐะปะนี มะลิซ้อน** **อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย**
12.15 – 12.30 น.	สรุปและปิดการสัมมนาระดมความคิดเห็น
12.30 – 13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน

หลังจากที่ประธานกล่าวเปิดงานสัมมนาระดมความคิดเห็นแล้ว ได้มีการนำเสนอความเป็นมาของโครงการฯ รายละเอียดของกรอบความตกลงทางการค้า จุดเด่นด้านเส้นทางโลจิสติกส์ของจังหวัดระนองและมูลค่าการค้าด่านระนอง วัตถุประสงค์ของการสัมมนา ศักยภาพของสินค้าไทยที่ส่งไปขายในอินเดียโดยผ่านทางพม่ามีด้านใดบ้าง ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการค้าการลงทุนของไทยในพม่าและอินเดีย ซึ่งจากการระดมความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนา สามารถสรุปได้ดังนี้

(1) สินค้าอุตสาหกรรมไทยที่มีศักยภาพ

สินค้าไทยที่มีศักยภาพ มี 2 สินค้าด้วยกัน คือ อาหารทะเลแปรรูป และผลิตภัณฑ์ไม้

(2) ศักยภาพของสินค้าในแต่ละด้าน

(2.1) ด้านปัจจัยการผลิต

- แรงงานมีจำนวนมาก โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าว (ชาวพม่า) ที่มีค่าจ้างแรงงานถูก
- บริเวณชายแดนจังหวัดระนองอยู่ใกล้กับแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ นั่นคือใกล้กับพม่าที่เป็นแหล่งสัตว์น้ำและป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์

- ท่าเรือระนอง เป็นท่าเรือน้ำลึกทางฝั่งทะเลอันดามันที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ มากที่สุด
- ผู้ประกอบการอาหารทะเลแปรรูปและผลิตภัณฑ์ไม้ในพื้นที่มีความชำนาญ และมีเทคโนโลยีที่ดี ทันสมัย

(2.2) ด้านอุปสงค์ของตลาด

สินค้าจากประเทศไทยในตลาดพม่าและอินเดียเป็นที่ยอมรับ และเป็นที่นิยม เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีคุณภาพเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าจีน

(2.3) ด้านการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ

- สำหรับผลิตภัณฑ์ไม้ มีคู่แข่งที่สำคัญ คือ จีน
- สำหรับอาหารทะเลแปรรูป มีคู่แข่งสำคัญ คือ เวียดนาม อินเดีย และอินโดนีเซีย

ซึ่งสินค้าทั้งสองนั้น ไทยมีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าคู่แข่ง แต่มีเทคโนโลยีในการผลิตที่ดีและทันสมัยมากกว่า ทำให้สินค้าไทยมีคุณภาพสูงกว่า จึงเน้นแข่งขันในตลาดระดับบนหรือตลาดสินค้าคุณภาพ

(2.4) อุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงและสนับสนุนกัน

สำหรับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ ถือว่าผู้ประกอบการในพื้นที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและมีความสามารถในการรวมกลุ่ม (Cluster)

(3) ปัญหาและอุปสรรคของการค้าการลงทุน

(3.1) การเดินทางหรือขนส่งทางบกเข้าสู่ท่าเรือน้ำลึกจังหวัดระนองไม่สะดวก ถนนคดเคี้ยวและมีเพียง 2 ช่องจราจร

(3.2) จากปัญหาด้านการขนส่งทางบกส่งผลให้การจัดตั้งโรงงานในบริเวณชายแดนจังหวัดระนองทำได้ยาก

(3.3) แนวโน้มค่าจ้างแรงงานมีแนวโน้มสูงขึ้น และแรงงานเปลี่ยนงานบ่อยทำให้มีการขาดแคลนแรงงานในบางช่วงเวลา

(3.4) กฎระเบียบและการอำนวยความสะดวกในการนำเข้าวัตถุดิบจากพม่ายังไม่ทันสมัยและล่าช้า

(3.5) จากการที่ประเทศต่างๆ เข้ามาลงทุนในพม่าเพิ่มขึ้นอาจเป็นอุปสรรคต่อการนำเข้าวัตถุดิบจากพม่าของไทยในอนาคต

(4) ข้อเสนอแนะ

(4.1) พัฒนาเส้นทางถนนเป็น 4 ช่องจราจร หรือพัฒนาการขนส่งระบบรางระหว่างจังหวัดชุมพร – จังหวัดระนอง เพื่อให้การขนส่งสินค้ามายังท่าเรือน้ำลึกจังหวัดระนองมีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

(4.2) ส่งเสริมท่าเรือระนองให้เป็น Hub ของอ่าวเบงกอล (Regional Hub) และเป็นศูนย์กระจายสินค้า

(4.3) ส่งเสริมให้ทำการค้าแบบ 2 ทาง นั่นคือเมื่อมีการนำเข้าสินค้ามาที่ท่าเรือระนองก็ควรมีการส่งออกสินค้าออกไปด้วย

(4.4) การส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนเช่นจังหวัดระนอง ควรกำหนดโซนนิ่ง (Zoning) ในการพัฒนา ว่าพื้นที่ใดควรส่งเสริมด้านอุตสาหกรรม พื้นที่ใดควรส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

(4.5) ภาครัฐควรแก้ปัญหาด้านกฎระเบียบระหว่างประเทศ โดยใช้ประโยชน์จากเวทีการค้าในการเจรจาลดกฎระเบียบการนำเข้านำเข้าเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ส่งออก

ภาพที่ 6.1 บรรยากาศการสัมมนาระดมความคิดเห็น จ.ระนอง

2) การสัมมนาระดมความคิดเห็น (Focus Group) ครั้งที่ 2 จัดขึ้นวันอังคารที่ 8 มีนาคม 2554 ณ โรงแรมเซ็นทารา แม่สอด ฮิลล์ รีสอร์ท อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน 42 ท่าน มีกำหนดการสัมมนาดังนี้

09.00 – 09.30 น.	ลงทะเบียน
09.30 – 09.45 น.	กล่าวเปิดงานสัมมนา โดย **นายพิชัย ตั้งชนะชัยอนันต์** **รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม**
09.45 – 10.15 น.	นำเสนอ “โอกาสและลู่ทางของอุตสาหกรรมไทยในพม่าและอินเดียภายใต้ความตกลงการค้าเสรี BIMSTEC และความเชื่อมโยงเส้นทางการค้าภายใต้กรอบความร่วมมือ GMS” โดย **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัทธ์ พิศาลวานิช** **ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย**
10.15 – 12.15 น.	ร่วมสัมมนาระดมความคิดเห็น ดำเนินการโดย **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัทธ์ พิศาลวานิช** **ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย**
12.15 – 12.30 น.	สรุปและปิดการสัมมนาระดมความคิดเห็น
12.30 – 13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน

หลังจากที่ประธานกล่าวเปิดงานสัมมนาระดมความคิดเห็นแล้ว ได้มีการนำเสนอความเป็นมาของโครงการฯ รายละเอียดของกรอบความตกลงทางการค้า จุดเด่นด้านของอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ความคืบหน้าของเขตเศรษฐกิจพิเศษ มูลค่าการค้าด่านแม่สอด เส้นทางการค้าจากไทยไปอินเดียโดยผ่านทางพม่า ลักษณะโดยทั่วไปของรัฐทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย (รัฐ 7 สาวน้อย) ความสำคัญของพม่าในปัจจุบันและอนาคต และวัตถุประสงค์ของการสัมมนาซึ่งประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

(1) สินค้าสิ่งทอ ผลิตภัณฑ์ไม้ และอาหารแปรรูป[1] มีโอกาสใช้พม่าเป็นศูนย์กระจายสินค้าเข้าสู่อินเดียได้หรือไม่

(1.1) อาหารทะเลกระป๋องยังพอมีโอกาสที่จะส่งเข้าไปขายในพม่าและอาจส่งต่อไปอินเดียได้ เนื่องจากไทยมีบริษัทผู้ผลิตที่มีศักยภาพ ส่วนอาหารแปรรูปก็ยังมีอนาคตเพราะในพื้นที่ยังมีการผลิตทางการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง

[1]เป็นสินค้าที่ที่ปรึกษาประเมินจากข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและจากเอกสารรายงานต่างๆ

(1.2) อุตสาหกรรมสิ่งทอและผลิตภัณฑ์ไม้ยังมีโอกาส โดยการเข้าไปลงทุนตั้งโรงงานในพม่า (ย่างกุ้ง) แต่ทั้งนี้ภาครัฐต้องเสริมความพร้อมให้แก่ผู้ประกอบการทั้งในด้านความรู้และการอำนวยความสะดวก

(1.3) พม่ามีโอกาสสูงในการเป็นจุดกระจายสินค้า เนื่องจากพม่ามีภูมิประเทศที่อยู่ตรงกลางระหว่างอินเดีย จีน และไทย โดยเฉพาะอินเดียและจีนที่มีประชากรมาก จำเป็นต้องนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาบริโภคมากด้วยเช่นกัน จึงถือเป็นโอกาสที่ไทยจะใช้เป็นเส้นทางกระจายสินค้าไปยังอินเดียได้ แต่ทั้งนี้ควรเริ่มตั้งศูนย์กระจายสินค้าไทนที่ย่างกุ้งก่อน เนื่องจากมีโครงสร้างพื้นฐาน และเป็นเมืองธุรกิจ

(2) เส้นทาง Logistics เพื่อกระจายสินค้าทั้ง 3 ควรใช้เส้นทางใด

(2.1) การขนส่งทางเรือถือได้ว่าประหยัดต้นทุนการขนส่งมากที่สุด แต่หากต้องการขนส่งทางบกเพื่อผ่านพม่าไปสู่อินเดียนั้น ถือได้ว่าเส้นทางถนน East West Economic Corridor มีศักยภาพ เพราะสามารถลดระยะเวลาในการขนส่งได้ดี

(2.2) เส้นทางการขนส่งหรือระบบโลจิสติกส์ในพม่ายังไม่ดีพอ ถนนไม่ดี ขรุขระ

(2.3) กฎเกณฑ์หรือกฎระเบียบของประเทศต่างๆ ในพม่ายังไม่เท่าเทียมกัน

(3) ภาครัฐและเอกชนควรมียุทธศาสตร์ในการส่งเสริมด้านใดบ้าง

(3.1) สร้างเสถียรภาพของด่านการค้าชายแดน ให้มีการเปิดด่านอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่เปิดบ้างปิดบ้าง และการกำหนดนโยบายของหน่วยงานภาครัฐควรชัดเจน และไม่เปลี่ยนแปลงบ่อยตามการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล

(3.2) การกำหนดยุทธศาสตร์การค้าชายแดน ควรเน้นพัฒนาร่วมกัน พัฒนาไปพร้อมๆ กัน ทั้งแม่สอด ระนอง และกาญจนบุรี

(3.3) ผู้ประกอบการโลจิสติกส์ควรต้องรวมตัวกันเองให้เข้มแข็งกว่าในปัจจุบัน รวมทั้งหาพันธมิตรทางธุรกิจในพม่า

(3.4) พัฒนาระบบการขนส่งทางราง เพื่อเป็นการลดต้นทุนการขนส่งและประหยัดเวลา

(3.5) จัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าไทยในพม่า

(4) ปัญหาและอุปสรรคของการค้าการลงทุน

(4.1) ในอนาคตเมื่อพม่ามีการพัฒนาประกอบกับมีการลงทุนจากต่างชาติเข้ามาในพม่ามากขึ้น ประกอบกับมีความพร้อมทั้งในด้านวัตถุดิบและแรงงาน อาจส่งผลให้พม่ากลายเป็นฐานการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกเสียเอง ทำให้ไทยอาจประสบกับการขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิตได้

(4.2) กรณีผลิตภัณฑ์ไม้ ปัจจุบันมีวัตถุดิบในพื้นที่น้อยมาก ต้องนำเข้าวัตถุดิบจากพม่า ทำให้การผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมไทยบางประเภทไม่ยั่งยืนและมีปัญหาด้านอุตสาหกรรมต้นน้ำได้

(4.3) ด่านการค้าชายแดนเปิดบ้าง ปิดบ้าง ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการค้าขาย และทำให้ต้นทุนการขนส่งสูง เนื่องจากต้องมีการเปลี่ยนเส้นทางเพื่อหลีกเลี่ยงการผ่านด่านชายแดนซึ่งมีระยะทางที่ไกลกว่า

ภาพที่ 6.2 งานสัมมนาระดมความเห็น อ.แม่สอด จ.ตาก

ภาพที่ 6.3 บรรยากาศการสัมมนาระดมความเห็น อ.แม่สอด จ.ตาก

6.2 สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องในประเทศอินเดีย

จากการเดินทางไปยังประเทศอินเดียของคณะทำงานกระทรวงพาณิชย์ และทีมที่ปรึกษาฯ เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งงภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับประเด็นด้านปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความร่วมมือด้านอุตสาหกรรม การค้า และการลงทุนระหว่างไทยกับอินเดีย รวมถึงโอกาสการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านโลจิสติกส์ระหว่างกัน โดยคณะได้เดินทางไปยัง 3 รัฐ 3 เมืองของประเทศอินเดีย ได้แก่ เมืองกัลกัตตา รัฐเวสต์เบงกอล เมืองกูวาฮาตี รัฐอัสสัม และเมืองอิมฟาล รัฐมณีปุระ ระหว่างวันที่ 23-27 มีนาคม 2554 ที่ผ่านมา สามารถสรุปการเดินทางไปสัมภาษณ์เชิงลึก ได้ดังนี้

1) เมืองกัลกัตตา รัฐเวสต์เบงกอล

คณะได้เดินทางไปถึงเมืองกัลกัตตา รัฐเวสต์เบงกอล เป็นที่แรกในวันที่ 23 มีนาคม 2554 และได้เข้าพบเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกภาคเอกชนจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ Bengal National Chamber of Commerce and Industry (BNCCI) และหอการค้าอินเดีย (Indian Chamber of Commerce: ICC) มีกำหนดการดังนี้

23 มีนาคม 2554		
เดินทางจากกรุงเทพฯ สู่กัลกัตตา	10.25 น.	เดินทางออกจากสนามบินสุวรรณภูมิ
	11.45 น. (เวลาประเทศอินเดีย)	เดินทางถึงกัลกัตตา ประเทศอินเดีย
	12.00 -13.00 น.	รับประทานอาหารเที่ยง
	15.00-16.00 น.	พบผู้แทนสถานกงสุลไทย ณ เมืองกัลกัตตา และผู้แทนจาก Bengal National Chamber of Commerce and Industry (BNCCI)
	16.30-17.30 น.	เข้าพบ Mr. Rajeev Singh ผู้แทนจากหอการค้าอินเดีย (Indian Chamber of Commerce: ICC)
	18.00 น.	รับประทานอาหารเย็น

การเข้าพบในครั้งนี้ คณะฯ ได้รับเกียรติจากประธานหอการค้าและสมาชิกหอการค้าและอุตสาหกรรมแห่งชาติเบงกอล และผู้แทนจากหอการค้าอินเดียและสมาชิกหอการค้าฯ ได้ร่วมกันให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการค้าการลงทุนระหว่างไทยและอินดีย ตลอดจนอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในเมืองกัลกัตตาภายใต้กรอบการค้า BIMSTEC

2) เมืองกูวาหติ รัฐอัสสัม

คณะฯ ได้เดินทางไปถึงเมืองกูวาหติ รัฐอัสสัม ในวันที่ 23 มีนาคม 2554 ซึ่งเป็นรัฐที่สองที่คณะฯ มีกำหนดการเข้าพบนักธุรกิจของอินเดียที่มีการค้ากับประเทศไทย โดยการเข้าพบในครั้งนี้เป็นการเข้าพบเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลในกลุ่มย่อยของนักธุรกิจอินเดียด้านการค้าระหว่างกันและเส้นทางการขนส่งและโลจิสติกส์ในการส่งสินค้าไทยเข้าสู่อินเดียโดยผ่านพม่า

24 มีนาคม 2554		
เดินทางจากกัลกัตตา – กูวาหติ	10.10 น.	เดินทางออกจากกัลกัตตา
	11.25 น.	ถึงกูวาหติ
	14.00-18.00 น.	พบนักธุรกิจของกูวาหติ
	18.00 – 19.00 น.	รับประทานอาหารเย็น

3) เมืองอิมฟาล รัฐมณีปุระ

รัฐสุดท้ายสำหรับการเดินทางในครั้งนี้ คือ รัฐมณีปุระ โดยคณะฯ ได้เดินทางไปยังเมืองอิมฟาล เพื่อเข้าพบรัฐมนตรีพาณิชย์ของอินเดีย เยี่ยมชมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยมณีปุระ และสัมภาษณ์นักธุรกิจอินเดีย รวมถึงสำรวจด่านผ่านแดนระหว่างอินเดียและพม่า ณ ด่านมอเลย์ (อินเดีย) – ด่านทามู (พม่า) โดยการเดินทางดังกล่าวอยู่ระหว่างวันที่ 25-27 มีนาคม 2554 ซึ่งมีกำหนดการเดินทางและการเข้าพบ ดังนี้

25 มีนาคม 2554		
เดินทางจากกูวาหติ-อิมฟาล	08.30 น.	เดินทางออกจากกูวาหติ
	10.00 น.	เดินทางถึงอิมฟาล
	11.00 น.	ร่วมรับประทานอาหารกลางวันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหอการค้าเมืองอินฟาลและผู้ประกอบการเมืองอินฟาล ที่โรงแรมคลาสสิค
	01.00 น.	เข้าพบ Shri Y. Erabot Singh, Hon'ble รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม รัฐมณีปุระ
	02.15 น.	เยี่ยมชมมหาวิทยาลัยมณีปุระ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยมณีปุระ
	16.00 น.	เข้าพบและประชุมร่วมกับ Shri D.S. Poonia, Chief Secretary ของรัฐบาลรัฐมณีปุระ
	19.00 น.	รับประทานอาหารเย็นร่วมกันกับคณะรัฐบาลรัฐมณีปุระจากกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม

วันที่สองของการเดินทางมายังรัฐมณีปุระ คณะฯ ได้เดินทางเข้าไปสำรวจด่านผ่านแดนระหว่างอินเดียและพม่า ณ ด่านมอเลย์ (อินเดีย) – ด่านทามู (พม่า) โดยมีกำหนดการเดินทางดังนี้

26 มีนาคม 2554		
เดินทางจากอิมฟาล-มอเลย์	06.30 น.	เดินทางออกจากอิมฟาลโดยรถยนต์
	10.30 น.	สำรวจด่านทามูและเยี่ยมชมตลาดชายแดนพม่า
	12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันร่วมกันที่ร้าน Water World ณ เมืองทามู
	14.00 น.	ประชุมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับข้าราชการและสมาชิกของหอการค้าชายแดนแห่งพม่า ณ เมืองทามู (Union of Myanmar Border Trade Chamber of Commerce: UMBTCC)
	16.00 น.	ออกจากด่านทามู-มอเร่ย์สู่อิมฟาล
	19.00 น.	รับประทานอาหารร่วมกันที่โรงแรมคลาสสิค

วันที่ 27 มีนาคม 2554 คณะฯ เดินทางออกจากอิมฟาล เพื่อเดินทางสู่เมืองกัลกัตตาและเดินทางกลับสู่ประเทศไทย โดยมีกำหนดการเดินทาง ดังนี้

27 มี.ค. 54		
เดินทางจากอินฟาน-กัลกัตตา	07.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
	11.10 น.	ออกจากอินฟาน
	12.35 น.	ถึงกัลกัตตา
	13.00 -14.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	14.30 -17.00 น.	สำรวจสินค้าในเมืองกัลกัตตา
	18.00 น.	รับประทานอาหารเย็น
	23.30 น.	พร้อมกันที่สนามบิน
บินจากกัลกัตตา-กรุงเทพ	02.00 น.	ออกจากกัลกัตตา
	06.10 น.	ถึงสุวรรณภูมิ

ภาพที่ 6.4 บรรยากาศการประชุมร่วมกับ Bengal National Chamber of Commerce and Industry (BNCCI) ณ เมืองกัลกัตตา วันที่ 23 มีนาคม 2554

ภาพที่ 6.5 ถ่ายรูปร่วมกับสมาชิกของ Indian Chamber of Commerce (ICC) ภายหลังการประชุมร่วมกัน

ภาพที่ 6.6 บรรยากาศการเข้าพบและประชุมร่วมกับ Shri D.S. Poonia, Chief Secretary ของรัฐบาลรัฐมณีปุระ

ภาพที่ 6.7 ทางเข้าสู่ด่านทามู

ภาพที่ 6.8 สะพานข้ามแดนอินเดีย-พม่า ด่านทามู-มอเร่ย์

ภาพที่ 6.9 บรรยากาศตลาดชายแดนพม่า

6.3 สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องในพม่า

จากการเดินทางไปยังพม่าของคณะทำงานสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และทีมที่ปรึกษาฯ เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับประเด็นด้านปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความร่วมมือด้านอุตสาหกรรม การค้า และการลงทุนระหว่างไทยกับพม่า พร้อมทั้ง สำรวจเส้นทางการค้าทางถนนของพม่าจากกรุงย่างกุ้งไปยังเมืองมัณฑเลย์ โดยคณะได้เดินทางไป ระหว่างวันที่ 9-12 พฤษภาคม 2554 ที่ผ่านมา สามารถสรุปการเดินทางไปสัมภาษณ์เชิงลึก ได้ดังนี้

1) สำรวจเส้นทางการค้าทางถนนจากย่างกุ้งไปเมืองมัณฑะเลย์ (เส้นทางใหม่)

โดยเส้นทางดังกล่าว พม่าได้สร้างขึ้นใหม่ โดยเป็นเส้นทางที่ตัดตรงจากย่างกุ้งสู่มัณฑเลย์ และมีจุดตัดผ่านเข้าสู่เนปิดอร์ซึ่งเป็นเมืองหลวงใหม่ของพม่า อีกทั้งเป็นเส้นทางที่ไม่มีการตัดผ่านชุมชน จึงทำให้สามารถย่นระยะเวลาเดินทางจากเส้นทางเดิมถึง 4 ชั่วโมง สภาพถนนดี เหมาะสมในการใช้เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าได้เป็นอย่างดี และเนื่องจากเป็นเส้นทางใหม่จึงยังไม่ค่อยมีรถสัญจรมากนัก

9 พ.ค. 54		
เดินทางจากกรุงเทพฯ-ย่างกุ้ง	05.00 น.	พร้อมกันที่สนามบินสุวรรณภูมิ
	07.15 น.	เครื่องบินออกจากสุวรรณภูมิ
	08.00 น.	เดินทางถึงย่างกุ้ง
	08.30 – 9.30 น.	ทานอาหารเช้า
เดินทางจากย่างกุ้ง-มัณฑะเลย์	9.30 - 12.00 น.	เดินทางออกจากย่างกุ้ง ไปเมืองมัณฑะเลย์ (เส้นทางใหม่)
	12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารเที่ยง
	13.00-18.00น.	ออกเดินทางต่อ
	18.00 น.	รับประทานอาหารเย็น
	19.00 น.	เข้าพักที่โรงแรม

ภาพที่ 6.10 สภาพถนนและเส้นทางย่างกุ้ง-มัณฑะเลย์

2) เข้าพบสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมของพม่าเมืองมัณฑะเลย์ ผู้ประกอบการพม่า ผู้ประกอบการไทยในพม่า และสำรวจศูนย์กระจายสินค้า

วันที่สองของการเดินทาง คณะฯ ได้เข้าพบภาคเอกชนในเมืองมัณฑเลย์ ทั้งสภาหอการค้าและอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการพม่าที่มีการค้ากับไทย ผู้ประกอบการไทยที่ทำธุรกิจในสภาพพม่า และสำรวจศูนย์กระจายสินค้า

10 พ.ค. 54		
เข้าพบผู้แทน UMFCCI	09.00 – 10.00 น.	เข้าพบผู้แทนจากสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมพม่า (เมืองมัณฑะเลย์) (The Union of Myanmar Federation of Chambers of Commerce and Industry : UMFCCI)
ผู้ประกอบการพม่า	10.30 - 11.30 น.	พบผู้ประกอบการพม่า
	12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหารเที่ยง
ผู้ประกอบการไทยในพม่า	13.00 - 14.00 น.	พบผู้ประกอบการไทยในพม่า
สำรวจศูนย์กระจายสินค้า	14.30 – 17.30 น.	สำรวจศูนย์กระจายสินค้าไทย และสินค้าจีน ในเมืองมัณฑะเลย์
	18.00 น.	รับประทานอาหารเย็น
	19.00 น.	เข้าพักที่โรงแรม

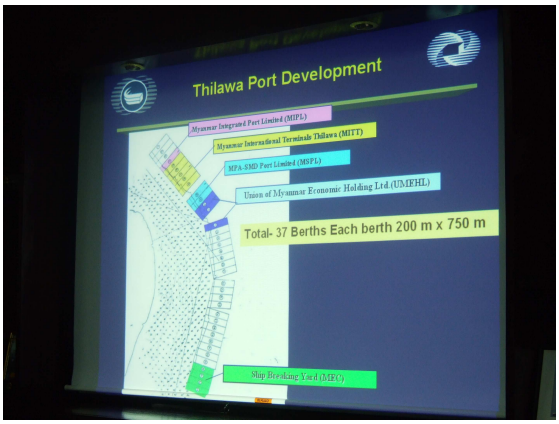

ภาพที่ 6.11บรรยากาศการเข้าพบสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมพม่า เมืองมัณฑะเลย์

3) เข้าพบผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง

วันที่ 3 ของการเดินทาง คณะฯ ได้เดินทางกลับมายังย่างกุ้ง เพื่อเข้าพบ คุณประจวบ สุภินี ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง เพื่อพูดคุยถึงการค้าของไทยในพม่า รวมถึงโอกาสการค้าการลงทุนของผู้ประกอบการไทยในพม่า และเดินทางไปสำรวจท่าเรือทีละวา

11 พ.ค. 54		
เดินทางจากมัณฑะเลย์-ย่างกุ้ง	08.00 น.	เดินทางออกจากสนามบินเมืองมัณฑะเลย์
	09.00 น.	เดินทางถึงย่างกุ้ง
	12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหารเที่ยง ร่วมกับ คุณประจวบ สุภินี ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง
สำรวจท่าเรือทีละวา	13.00 - 14.00 น.	เดินทางไปท่าเรือทีละวา
	17.00 น.	เดินทางกลับถึงย่างกุ้ง
	18.00 น.	รับประทานอาหารเย็น
	19.00 น.	เข้าพักที่โรงแรม

ภาพที่ 6.12 บรรยากาศการเข้าพบเจ้าหน้าที่ ณ ท่าเรือทีละวา

ภาพที่ 6.13 บรรยากาศของท่าเรือทีละวา

4) สำรวจท่าเรือย่างกุ้ง

วันสุดท้ายของการเดินทาง คณะฯ ได้เดินทางไปสำรวจสินค้าไทยในตลาดย่างกุ้ง และสำรวจท่าเรือย่างกุ้ง

12 พ.ค. 54		
	09.00 – 12.00 น.	สำรวจสินค้าไทยในตลาดย่างกุ้ง
	12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหารเที่ยง
สำรวจท่าเรือย่างกุ้ง	13.00 - 14.00 น.	สำรวจท่าเรือย่างกุ้ง (เอเชียเวิลด์)
	18.00 น.	เดินทางออกจากย่างกุ้ง
	19.55 น.	เดินทางถึงสนามบินสุวรรณภูมิ

ภาพที่ 6.14 บรรยากาศของท่าเรือเอเชียเวิลด์

6.4 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกภาครัฐและภาคเอกชนด่านแม่สาย จังหวัดเชียงราย

เนื่องจากด่านแม่สาย จังหวัดเชียงราย เป็นด่านที่มีความสำคัญอีกด่านหนึ่ง สำหรับการค้าชายแดนระหว่างไทยกับพม่า ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงได้ลงไปสำรวจภาคสนาม เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการครอบคลุม มีเนื้อหาครบถ้วน โดยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่มีการค้าขายอยู่บริเวณชายแดนและที่มีการส่งออกสินค้าไปยังพม่า รวมถึงสัมภาษณ์ประธานหอการค้าเชียงราย และด่านศุลกากรแม่สาย เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2554 โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

1) กำหนดการ

23 มิถุนายน 2554		
เดินทางจากกรุงเทพฯ สู่จังหวัดเชียงราย	08.15 น.	เดินทางมุ่งสู่จังหวัดเชียงราย
	10.00-11.30 น.	สัมภาษณ์ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงราย (คุณชวลิต สุธรรมวงศ์)
	13.00-14.00 น.	สัมภาษณ์ผู้ประกอบการค้าสิ่งทอแม่สาย (คุณอรุณ จาโกต้า)
	14.30-16.00 น.	นายด่านศุลกากรแม่สาย (คุณฤทธิไกร อุดมเวศย์)
	16.15-17.30 น.	สัมภาษณ์รองประธานหอการค้าแม่สาย (คุณผกายมาศ เวียร่า)
	20.25 น..	เดินทางกลับกรุงเทพฯ

2) สรุปการสัมภาษณ์เชิงลึก

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก **ประธานหอการค้าเชียงรายและรองประธานหอการค้าแม่สาย** ได้กล่าวถึงศักยภาพการค้าของไทยในด่านแม่สาย ซึ่งมีความเหมาะสม มีกำลังซื้อและความต้องการซื้อสูง อีกทั้งมีความใกล้ชิด มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างสองประเทศ และเป็นเส้นทางที่สามารถเดินทางเข้าสู่พม่าได้สะดวก รวมถึงลู่ทางการค้าของไทยในพม่า

สำหรับ **ผู้ประกอบการค้าสิ่งทอแม่สาย** ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์อันดีด้านการค้าขายสิ่งทอที่มีต่อพม่า รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการค้า และความช่วยเหลือและสนับสนุนที่ต้องการจากภาครัฐ อีกทั้งได้กล่าวถึงขั้นตอนและวิธีการค้าขายในรูปแบบของประเทศพม่า

ทางด้าน **นายด่านศุลกากรแม่สาย** ซึ่งเป็นภาครัฐที่อยู่ดูแลในพื้นที่ ได้กล่าวถึงการค้าขายระหว่างไทยและพม่าในมุมมองของภาครัฐ และชี้แจงเส้นทางการเคลื่อนย้ายสินค้าจากไทยเข้าสู่พม่าและการกระจายสินค้าของไทยไปสู่เมืองต่างๆ ของพม่า รวมถึงมูลค่าการค้า สินค้าส่งออกและนำเข้าที่สำคัญของไทย และปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชายแดน

ภาพที่ 6.15 สัมภาษณ์ คุณผกายมาศ เวียร่า รองประธานหอการค้าแม่สาย

ภาพที่ 6.16 ด่านแม่สายฝั่งพม่าและฝั่งไทย